

Samen sterk voor Gelders erfgoed!

Samenwerkingsverband Cultuurhistorie Gelderland

“In Gelderland
vind je een schat
aan cultureel
erfgoed”

Inhoud

Voor wie & wat	5
Helpdesk: erfgoedloket voor al je vragen	7
Planoverleg Cultuurhistorie Gelderland	9
Netwerkbijeenkomsten: actueel en in de regio	11
Gelders netwerk voor jonge erfgoedzorgers	13
Breed cursusaanbod	15
Excursies gemeentebestuurders	17

Vooraf

Samenwerkingsverband Cultuurhistorie Gelderland

Kastelen en kerken, markante gebouwen, historische landschappen en oude bossen, landgoederen en dorpsgezichten: in Gelderland vind je een schat aan (cultureel) erfgoed. Iets om trots en zuinig op te zijn!

Erfgoed vertelt het verhaal van onze geschiedenis. Het helpt om ons te verbinden met onze buurt, dorp, stad en streek en te genieten van onze omgeving. Gelderse gemeenten staan voor de uitdaging om erfgoed te behouden én toekomstgericht te ontwikkelen. Daar komt veel bij kijken, want erfgoedzorg is volop in ontwikkeling.

Gemeenten hebben te maken met allerlei maatschappelijke thema's die linken aan erfgoed, zoals de druk op het landelijk gebied, vrijkomend religieus erfgoed en verduurzaming. Deze thema's vragen om afwegingen en keuzes. Hoe en met wie maak je die? Welke ambities heb je voor een fijne omgeving voor inwoners, ondernemers en bezoekers? En hoe vertaal je die in eigentijds erfgoedbeleid?

Als Samenwerkingsverband Cultuurhistorie Gelderland (SCG) ondersteunen wij Gelderse gemeenten bij de ontwikkeling en uitvoering van hun cultuurhistorisch beleid.

Lotte Schuitemaker & Werner Weijkamp

Projectteam Samenwerkingsverband Cultuurhistorie Gelderland

Ons doel

“Wij zijn er voor alle ambtenaren
en bestuurders van gemeenten
die te maken hebben met erfgoed”

01

Voor wie en wat

Wij zijn er voor alle ambtenaren en bestuurders van gemeenten die te maken hebben met erfgoed. Wij organiseren netwerk- en themabijeenkomsten, cursussen, webinars en excursies en je kunt bij ons terecht voor alle vragen over cultuurhistorisch beleid. Elke twee weken is er het Planoverleg Cultuurhistorie Gelderland, waar gemeenten ingrijpende plannen voor rijksmonumenten tijdig kunnen afstemmen met de samenwerkende partners van het SCG.

Wij bestaan sinds 2002, toen elke provincie een steunpuntennetwerk kreeg om gemeenten te ondersteunen op het gebied van cultuurhistorie. Sindsdien werken de Provincie Gelderland, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Vereniging Nederlandse Gemeenten afdeling Gelderland, Monumentenwacht Gelderland en Gelders Genootschap samen.

Monumentenwacht Gelderland en Gelders Genootschap voeren de activiteiten van het SCG uit.

“Stem tijdig af over
veranderingen van
rijksmonumenten”

Wij zijn er voor jou

02 Helpdesk: erfgoedloket voor al je vragen

Heb je een vraag over een monument of een bijzonder landschap? Wil je meer weten over het opnemen van cultuurhistorie in het gemeentelijk beleid? Of wil je iets bespreken over regelgeving of een bouwplan?

Wat je vraag ook is: stel 'm bij onze Helpdesk! We hebben veel expertise in huis en kunnen ook schakelen met collega's van andere steunpunten in het land, of bijvoorbeeld met de partners vanuit de Gelderse Erfgoedalliantie* met wie we samenwerken.

Hoe werkt de helpdesk?

Neem contact op met je vaste contactpersoon vanuit Gelders Genootschap, bel met 026 4421742 of mail naar info@geldersgenootschap.nl. Natuurlijk kunnen we ook altijd 'live' een afspraak maken.

*In de Gelderse Erfgoedalliantie (GEA) werken Provincie Gelderland, Gelders Restauratiecentrum, Monumentenwacht Gelderland, Geldersch Landschap en Kasteelen, Stichting Gelderse Kerken, de Molenfederatie, Erfgoed Gelderland en Gelders Genootschap samen. Als SCG organiseren we ook activiteiten voor de GEA.

03 Planoverleg Cultuurhistorie Gelderland

Louis Nieboer

beleidsmedewerker monumentzaken
Werkorganisatie Druten Wijchen:

“Met een beschermd stadsgezicht, twee beschermde dorpsgezichten, honderd rijksmonumenten en 250 gemeentelijke monumenten, hebben we hier in Druten en Wijchen best een klus. Fijn dat ik in het planoverleg kan rekenen op advies en ondersteuning van specialisten. Liefst bespreek ik wensen daar natuurlijk vóór die concreet zijn gemaakt. Dat lukt helaas niet altijd. Soms hebben initiatiefnemers het idee in hun hoofd al helemaal klaar en dan ontstaat soms discussie. Ook dan moeten we goed blijven luisteren en zoveel mogelijk meedenken over mogelijkheden. In een goed gesprek kun je veel tackelen voor de formele besluitvorming. Toen er een plan was voor een verandering in de toren van Kasteel Wijchen kwamen de specialisten van het planoverleg op locatie kijken. Het was een hele klim, maar het uitzicht over het dorp Wijchen was mooi! De initiatiefnemers waardeerden dit bezoek natuurlijk wel; we hebben de ideeën daar samen besproken. Het is belangrijk om de tijd te nemen voor dit soort bezoeken. Dat komt een plan ten goede.”

Om te ondersteunen in advisering over bijvoorbeeld restauratie of herbestemming van een rijksmonument, organiseren we elke twee weken het Planoverleg Cultuurhistorie Gelderland.

De gemeente kan ideeën en voornemens voor ingrijpende wijzigingen aan rijksmonumenten in een vroeg stadium voorleggen. De initiatiefnemers stemmen plannen vervolgens af met Provincie Gelderland, de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Monumenten-

wacht Gelderland en het Gelders Genootschap. Dat helpt om een planproces soepel – en vaak efficiënter – te laten verlopen.

“In een goed gesprek kun je veel tackelen voor de formele besluitvorming”

Samen bespreken we de plannen en kijken naar mogelijkheden en beperkingen. Soms nemen we een kijkje op locatie, zodat iedereen een goed beeld kan vormen.

- Bij complexere projecten of plannen organiseren we een Planoverleg+ zodat we intensiever kunnen ondersteunen, adviseren en begeleiden.

Bezoek
de website

Marlous Diederiks

adviseur erfgoed gemeente Nijkerk:

"Monumenten en het landschap: die vertellen het verhaal van Nijkerk. Mooi om daarmee bezig te zijn! Ik ben hier bij de gemeente de enige adviseur erfgoed en heb een landschapsachtergrond. Daardoor weet ik relatief weinig over gebouwd erfgoed. Ik volg nu een opleiding, maar het is ook fijn dat ik over dit thema kan sparren met specialisten van het SCG. Ook het contact met collega's van andere gemeenten hier in de regio tijdens de netwerkbijeenkomsten is fijn. Je loopt toch tegen dezelfde dingen aan. Sommige gemeenten zijn bijvoorbeeld verder met verduurzaming van monumenten en die vertellen hoe zij het aanpakken.

Ik zou nog wel vaker willen uitwisselen, bijvoorbeeld over hoe we inwoners nu écht betrekken bij plannen. Die netwerkbijeenkomsten zijn lekker informeel. We komen op bijzondere plaatsen in de regio bij elkaar, dat inspireert. Laatst bijvoorbeeld bij een historische boerderij, die helemaal verduurzaamd is."

Leren van elkaar

Netwerkbijeenkomsten: actueel en in de regio

Kom ook naar onze netwerkbijeenkomsten! Die organiseren we zo'n twee keer per jaar bij jou in de regio. Erfgoedambtenaren, archeologen en collega's ruimtelijke ordening: iedereen is van harte welkom. We praten bij en wisselen kennis en ervaringen uit. Natuurlijk kun je zelf actuele erfgoedthema's aandragen waarover je wilt sparren!

"Die netwerkbijeenkomsten zijn lekker informeel. We komen op bijzondere plaatsen in de regio bij elkaar, dat inspireert"

A portrait of Jelle Reitsema, a man with glasses and a flat cap, smiling. He is wearing a grey jacket over a plaid shirt.

Jelle Reitsema

casemanager Bouw & Erfgoed,
gemeente Bronckhorst:

“Natuurlijk is uitwisseling met oudere collega’s heel waardevol. Ik kan veel hebben aan hun ervaring. Maar het contact met jonge professionals is ook belangrijk. Ik ben daarom actief binnen ons interne netwerk Jong Bronckhorst. Het netwerk SCG Jong is juist heel fijn omdat ik daar jongere ambtenaren van andere gemeenten ontmoet en verschillende aspecten van het werk kan bespreken. Hoe zorg je bijvoorbeeld dat je als startende erfgoedadviseur goed meegenomen wordt in ontwikkelingen in je organisatie?”

Bij SCG Jong hoor ik veel herkenning en vertellen collega’s hoe zij met vraagstukken omgaan. Zelf deel ik natuurlijk ook over mijn ervaringen. Het is heel leuk om elkaar te leren kennen en te horen wat er in de regio speelt. Hier ben ik de enige die dit werk doet, dus ik bouw graag een netwerk op. Dan weet ik een collega snel te vinden als ik een vraag heb.”

SCG Jong

“Het netwerk SCG Jong is fijn omdat ik daar jongere ambtenaren van andere gemeenten ontmoet en verschillende aspecten van het werk kan bespreken”

Gelders netwerk voor jonge erfgoedzorgers

Met en voor jonge erfgoedzorgers bouwen we aan het netwerk SCG Jong. We ontmoeten elkaar op bijzondere locaties in Gelderland. Doel van het netwerk: de wondere wereld van erfgoedzorg verder verkennen met elkaar, praktijkervaringen delen en actuele erfgoedthema's verdiepen. En natuurlijk is er ter afsluiting altijd een gezellige borrel.

➤ Ben jij jonger dan 35 jaar?

Heb je interesse om aan te haken? Stuur dan een mail naar: info@geldersgenootschap.nl

Kirsten Sieben

regisseur omgevingsvergunningen,
gemeente Apeldoorn:

“Een collega tipte mij over de basis-cursus monumentenzorg en ik dacht meteen: hé leuk! Als vergunningverlener krijg ik vooral de aanvragen voor een ontheffing van het bestemmingsplan op mijn bureau, maar soms ook aanvragen voor aanpassing van monumenten. Leuk om er dus meer over te leren. Daar komt bij dat ik een persoonlijke interesse heb in erfgoed; ik houd ervan! Het komt dus goed uit dat ik in de monumentale stad Zutphen woon. De cursus sprak me óók aan omdat ik me niet meteen voor een meerdaagse opleiding hoefde op te geven. In één middag krijg je veel informatie. Het was leuk, met de meer theoretische bijdrage van het Gelders Genootschap en de praktischere invulling door Monumentenwacht Gelderland. Lekker veel concrete voorbeelden en alle ruimte om vragen te stellen. Echt inspirerend. Een aanrader!”

Leer meer over monumentenzorg

Aanmelden
nieuwsbrief

Breed cursusaanbod

We organiseren webinars en cursussen voor ambtenaren van gemeenten en medewerkers van regionale uitvoeringsdiensten en waterschappen. Ons aanbod is divers: zowel erfgoed-specialisten als mensen zonder erfgoed-achtergrond kunnen bij ons terecht om zich te ontwikkelen. Er zit dus altijd iets van je gading bij: van een basistraining monumentenzorg voor niet monumentenzorgers tot verdiepingscursussen voor medewerkers bouwbegeleiding, bouwtoezicht en handhaving.

! We organiseren met regelmaat ook webinars! Houd de nieuwsbrief van Gelders Genootschap in de gaten voor actuele info. Ontvang je deze @Beeldspraak nog niet? Abonneer je snel!

“Tijdens de cursus waren er lekker veel concrete voorbeelden en alle ruimte om vragen te stellen. Echt inspirerend!”

Zelf zien en ervaren hoe we maatschappelijke vraagstukken kunnen verbinden met cultuurhistorisch beleid: daarvoor gaan we graag op excursie.

Excursies gemeente- bestuurders

Erop uit! Wij nemen gemeentebestuurders die erfgoed, ruimtelijke ontwikkeling of verduurzaming in portefeuille hebben graag mee naar bijzondere en inspirerende locaties in Gelderland. Zij zien en ervaren daar zelf hoe we maatschappelijke vraagstukken als klimaatverandering, woningnood of de transitie van het landelijk gebied kunnen verbinden met cultuurhistorisch beleid. We gaan in gesprek en onderzoeken samen kansen om Gelderland toekomstbestendig te maken én mooi te houden.

Colofon

Tekst en samenstelling:
Lotte Schuitemaker en Werner Weijkamp
Redactie: Anne-Marie Veldkamp
Ontwerp: Studio Nieuwe Weide
Fotografie: Marleen Hoftijzer

Samen sterk
voor Gelders
erfgoed!

